



ECAD NEWSLETTER



EUROPEAN CITIES AGAINST DRUGS
www.ecad.net www.ecad.eu www.ecad.riga.lv www.jbb.gov.tr/ecad www.ecad.hit.bg/home.html

Volym 7 № 132
September 2010

"Designing a Better World"

Självhjälpgrupper under prekära livsförhållandena: hur löser vi sociala och praktiska frågor för dem som lämnat droger och kriminalitet bakom?



Foto jurmala.lv



Foto jurmala.lv

Från vänster: Jörgen Svidén, ECAD; Romualds Ražuks, Jurmala; Janina Romanova, ECAD

Jurmala, Lettland, 9-10 september

En av hörnpelarna i ECAD:s verksamhet är att sprida kunskap. En annan är att stärka kontakterna med medlemsstäderna. Båda dessa syften tillgodosågs mer än väl när ECAD arrangerade en konferens om självhjälpgrupper i Lettland. Konferensen anordnades tillsammans med Jurmala stad och föreningen X-CONS.

Ett femtiotal deltagare fick lyssna till en rad intressanta föredrag och presentationer från företrädare för myndigheter och organisationer i Jurmala och Lettland, Riga, Ukraina, Sverige och Litauen. Tyngdpunkten låg på möjligheterna för f.d. missbrukare och kriminella att integreras i samhället.

Bland de många tankvärda bidragen på konferensen var X-CONS föredrag om hur ex-fångar och -missbrukare på egen hand

startar en självhjälpgrupp, särskilt intressant. X-CONS erbjuder ett hederligt och drogfritt socialt nätverk, driver ett antal stödboenden, har uppsökande verksamhet på anstalter och häkten samt tjänar som förebilder för den som vill bryta med sitt tidigare liv. Även föredraget från behandlingshemmet Mindaugas i Litauen väckte stort intresse bland deltagarna.

Det är ECAD:s förhoppning att deltagarna på konferensen, många med viktiga positioner i samhället, har fått inspiration och energi för att i ökad utsträckning arbeta för att bistå f.d. missbrukare och kriminella i den ofta långa och mödosamma vägen till ett drogfritt och hederligt liv.

Jörgen Svidén, Direktör/ECAD

Läs borgmästarens anförande på sidan 2

Nya planer för den brittiska narkotikapolitiken

I Storbritannien planerar nu premiärminister David Cameron att stoppa den omfattande förskrivningen av metadon till förmån för mer av "cold turkey"-insatser, vilket är något som vi i Sverige lämnade bakom oss för länge sedan. Det finns ingen anledning att göra avgiftningen plågsam. Däremot finns det anledning att se över alternativ till den massförskrivning av metadon som nu pågår.

Enligt rapportering i The Telegraph finns planer på att ersätta enheter ekonomiskt om de lyckas få missbrukare att sluta använda heroin och kokain. Tidningen uppger också att man överväger att undanhålla understöd för de som vägrar behandling.

/Actnow.nu

★ ECAD NYHETER

Hon leder ny narkotikautredning

Regeringen har utsett Christina Gynnå Oguz som särskild utredare för att se över hur svensk drogpolicy bättre kan föras ut internationellt och främja respekt för FN:s narkotikakonventioner.

Det blir en veteran som får uppdraget att se över Sveriges internationella engagemang på narkotikaområdet. Departementsrådet Christina Gynnå Oguz har tidigare arbetat inom FN:s narkotikakontrollorgan i Wien, var några år dess lokala chef i Afghanistan och har varit biträdande narkotikasamordnare i Sverige.

Nya missbruksmönster, nya smuggelvägar och narkotikadrog har förändrat den globala narkotikasituationen.

Se sidan 4



Vi upprepar förra årets succé och återigen erbjuder att delta i ett seminarium/studieresa i samband med SanPatrignano's "WeFree Day", ett drogförebyggande internationellt evenemang. Riccione, 8-11 oktober 2010. Läs mer på www.ecad.net/conferences

”Vi har valt ett rätt sätt att tackla problemet”...

Romualds Ražuks, Borgmästare, Jurmala



Foto jurmala.lv

Jurmala är en resort som ständigt arbetar för att skapa trygg miljö för att bo och vistas i. Följaktligen önskar vi att vår stad är fri från narkotika och andra beroendeproblem. Det skulle också betyda en väsentlig minskning av brott och begränsad utbredning av farliga infektionssjukdomar. Vi vill gärna dela med oss av våra erfarenheter.

Vår framgång med att bekämpa narkotikaberoende och dess konsekvenser har i hög grad främjats genom samarbete med organisationen ”European Cities Against Drugs”. Jurmala har varit medlem sedan 2007 tillsammans med 250 andra europeiska städer.

Första steget vi gör är att se till att tillgängligheten till narkotika elimineras. Denna uppgift sköts av Jurmala polis i tätt samarbete med rikspolisens, stadens sociala nämnd och andra kommunala nämnder.

I 2009 väcktes åtal för 88 administrativa ärenden och 63 rättsfall för brott mot narkotikalagstiftningen (staden har 55600 invånare). Enligt statistiken, ger narkotikasituationen i Jurmala fortsatt anledning till

oro; dock påvisar den också vår hårda inställning till dem som bryter mot lagen. Siffrorna antyder intensiteten vi lägger på vårt arbete mot narkotika.

Drogförebyggande arbete utgör vi dagligen; vi följer också skademinimeringssprincipen. Vår mobila sprutbytespunkt och Beroendecentrumet erbjuder gratis hiv-test och hepatit B-test samt delar ut informationsbroschyrer. Centrumet har cirka 70 besökare per månad i genomsnitt. Liknande program stöds av FN:s Office on Drugs and Crime, emellertid finns det opinion som anser sprutbytet som ett steg mot legalisering av narkotika. Vi driver också metadonprogram för att hjälpa missbrukare att bli av med sitt beroende. Under 2009 anmäldes det färre förstadiagnostiserade hivfall och hepatitfall, dödligheten orsakad av överdos har också minskat.

De positiva resultaten antyder att vi har valt ett rätt sätt att tackla problemet.

Utvärdering av nationella handlingsplaner mot alkohol och narkotika

De nationella målen för att motverka alkoholskador har till stor del uppnåtts. Det visar en utvärdering av handlingsplanen för att förebygga alkoholskador och handlingsplanen mot narkotika som Statens folkhälsoinstitut genomfört. Hela utvärderingen finns nu samlad i en ny rapport.

Riksdagen antog i februari 2006 de nationella handlingsplanerna för perioden 2006-2010 mot narkotika och alkoholskador. Statens folkhälsoinstitut fick då i uppdrag att presentera en samlad utvärdering, den avrapporterades i januari 2010 och finns nu sammanställd i en ny rapport.

”Missbruks- och beroendevården har utvecklats positivt under planperioden. De nationella riktlinjerna för missbruksvården utgör underlag för en mer kunskapsbaserad vård och höjd kvalitet. Satsningen *Kunskap till praktik*, som utgår från Socialstyrelsens nationella riktlinjer, är ett exempel på hur man försöker överbrygga gapet mellan forskning och praktik. Samtidigt avsätts stora resurser för arbetet med att införa metoderna. Läkemedelsassisterad behandling i kombination med socialpsykologiska insatser är en evidensbaserad metod som utvecklats för såväl opiatberoende som alkoholberoende personer. Även om man kan konstatera att tillgängliga och bra läkemedel fortfarande är underutnyttjade inom beroendevården, förskrivs de i väsentligt högre grad i dag än för några år sedan.”

Tillgänglighet till alkohol och exponering för alkoholreklam har fortsatt att öka under den aktuella perioden men konsumtionen i Sverige har minskat. Situationen för alkoholrelaterade skador är fortfarande allvarlig, men trenden ser mer positiv ut under slutet av perioden. Sammantaget talar utvecklingen för att de samlade förebyggande insatserna inklusive opinionsinsatser har haft effekt.

Även om man kan konstatera att flera mål i handlingsplanerna har uppnåtts finns flera lärdomar inför framtiden. Bland annat behövs ett större engagemang för tillsyn av alkohol bland både kommuner och länsstyrelser. Förnyade opinionsbildande insatser behövs på narkotikaområdet. Ytterligare åtgärder krävs för att begränsa ungdomars tillgång på alkohol och för att minska ungdomars exponering för marknadsföring av alkohol.

/FHI.se

Larssons debattartikel i DN:

”Starkare fokus på vård och behandling”

Gerhard Larsson, regeringens särskilda utredare kommer att presentera ett förslag för att lösa huvudmannaskapets problem:

”Inom alkoholområdet finns en tendens till att inte betrakta missbruk och beroende som behandlingskrävande sjukdomstillstånd, utan som beteendeproblem hos individen eller sociala problem. I vissa landsting anses inte behandling av missbruk eller beroende vara ett ansvar för hälso- och sjukvården, utan för kommunens socialtjänst, vilken saknar möjlighet att ordinera behandling med läkemedel. Detta kan vara en orsak till att personer med problem alltför sällan eller sent söker professionell hjälp.”

Han också lyfter upp läkemedelsassisterad behandling och kritiserar vårdutbudet:

”Evidensbaserade insatser såsom läkemedelsbehandling med metadon och buprenorfin vid opiatberoende och sprututbyte för injektionsnarkomaner som ingår i standardutbudet i flertalet välfärdsstater är fortfarande kontroversiella i Sverige. Till exempel har sprututbyte hittills bara funnits i Skåne. Andra insatser med vetenskapligt belagda goda effekter finns i andra länder, men inte i Sverige.”

Larssons förslag till ny svensk lagstiftning och organisation ska överlämnas till regeringen före årsskiftet.

”Det finnes en del flertallsmisforståelser både blant unge og voksne knyttet til rus...”

Rusvaner blant ungdom skoleåret 2009-2010

En undersøkelse i alle 10. klassene i Kristiansand, Norge

Gjennomført av SOFOT (Enhet for sosiale og forebyggende tjenester)

HOVEDFUNN

• De som debuterer tidligst med alkohol, drikker oftest og mest ved hver drikkeanledning.

• 16 % av elevene røyker tobakk.

• Sterk sammenheng mellom røyking og drikking.

• Sterk sammenheng mellom røyking og bruk av cannabis.

70 % av dagligrøykerne har prøvd cannabis.

Denne økningen er like stor blant gutter og jenter.

Fremdeles størst forekomst blant guttene.

• Kun små endringer knyttet til ulovlige handlinger.

• 97,3 % av elevene tror de vil få en jobb å trives med.

• Små endringer i alkoholvaner fra forrige undersøkelse.

• 12 % av elevene som har debutert med alkohol drikker 1 gang i uka eller oftere.

• Mer bruk av snus blant jentene.

• Minst rus blant elever som bor sammen med både mor og far.

Rusvaneundersøkelsen blant ungdom er gjennomført siden begynnelsen på 1990 tallet.

Rapporten bygger på svar fra elevene på både de offentlige og private skolene i byen.

Årets utgave rommer tallene fra 1994 fram til og med skoleåret 2009 – 2010. Rapporten ser i hovedsak på de svar elevene gir knyttet til eget forhold til rusmidler. Men den tar også for seg hva elevene tenker om andres forhold til rus. Ellers er elevenes fritidsaktiviteter og foreldres signaler og holdning vektlagt. Etter mange års arbeid med primærforebyggende rusarbeid ser vi at det fortsatt finnes en del flertallsmisforståelser både blant unge og voksne knyttet til rus.

Vi håper at tall som kommer fram i denne rapporten kan være med på å motvirke noe av dette. Mange unge tror at de fleste jevnaldrende ruser seg langt mer enn det som er tilfelle. Denne oppfatningen kan muligens være preget av det miljøet de selv er en del av. Eller det kan være et resultat av den måten media velger å vinkle vår virkelighet. Rapporten viser i likhet med de tidligere at de fleste elevene bruker lite eller ingenting av rusmidler eller nikotin. Det er viktig at ungdom får denne kunnskapen. Dette vil være et moment i arbeidet med å lette rustrykket på unge mennesker og dermed kunne heve alkoholdebutalderen, noe som er et mål i kommunens rusmiddelpolitiske handlingsplan 2008 – 2012.

[/www.kristiansand.kommune.no/](http://www.kristiansand.kommune.no/)

Stockholmsenkäten 2010

Stockholmsenkäten är en totalundersökning om ungdomars normbrott och avvikande beteende som utförs av Preventionscentrum Stockholm vartannat år. Undersökningen är unik i sitt slag då den genomförs i samtliga klasser i grundskolans årskurs 9 och i gymnasiet år 2. Friskolor deltar frivilligt, men i stor omfattning. Enkäten distribueras också i flera av Stockholm stads kranskommuner. Vid varje tillfälle som svaren samlas in produceras tabeller och presentationer som ska utgöra beslutsunderlag i stadens arbete.

Urval av stadsövergripande resultat 2010

Alkoholkonsumtionen har generellt sett minskat i 2010 års mätning, i synnerhet bland flickor i åk 9.

År 2008 kunde vi se en ökning av narkotikaanvändningen i samtliga grupper. Det råder en fortsatt negativ utveckling vid 2010 års mätning i samtliga grupper utom i gruppen flickor i åk 9 där en svag minskning skett.

Andelen elever som röker dagligen eller ibland har ökat något bland pojkar i båda åldersgrupperna. Utvecklingen bland flickor är mer stabil och till och med nedåtgående när det gäller flickor i åk 9.

För ytterligare resultat hänvisas till www.stockholm.se/forebygg där samtliga resultat kommer att läggas ut fortlöpande.

Narkotika, fotbollsmatcher och ungdomar

Polisen i Stockholm meddelar att arbetet mot narkotika är en del i fotbollskommenderingen. Flera gripanden av drogpåverkade risk-supportrar och även ungdomar, då främst unga killar, har skett i samband med matcher.

För ett år sedan drog den första narkotika-insatsen i samband med fotbollskommenderingar igång. Arbetet riktades mot ungdomar upp till 20-årsåldern och risk-supportrar som använder narkotika i samband med fotbollsmatcher.

Sedan beslutet togs av den regionala operativa ledningsgruppen förra året, att narkotikaarbetet ska ingå i fotbollskommenderingar, har fyra narkotikainsatser hållits. Länskriminalpolisens ungdomssektion fick uppdraget att tillsammans med Stefan Edin, biträdande operativ chef på NOVA, samordna och planera insatserna. Som en del i fotbollskommenderingarna och tillsammans med bland annat NOVA och RAVE-gruppen och

ungdoms- och narkotikasektioner från olika distrikt och MUMIN, formades arbetet.

Fotbollskommenderingarna ger polisen ett bra tillfälle att upptäcka ungdomar som befinner sig i riskzonen till kriminalitet. Genom att prata med ungdomarna och vara direkta i frågorna, får polisen indikation på om ungdomen är drogpåverkad eller inte.

- Jag kan inte säga att vårt arbetet gör att det knarkas mindre. Men vi gör dem helt klart mer oroliga och det påverkar nog användandet en del, säger Sofie Holmqvist, förundersökningsledare på länskriminalpolisens narkotikasektion.

- Vi får återkopplat till oss om att ungdomarna och risk-supportrarna är väl medvetna om att vi finns och arbetar aktivt mot narkotikaanvändandet i dessa grupperingar. Det skapar ett orosmoment för dem och framförallt hoppas vi att ryktet sprids att polisen jobbar narkotikamässigt.

[/Actnow.nu](http://Actnow.nu)

Norska regeringen vill införa ”narkometer”

Det norska Samferdselsdepartementet vill införa ”narkometer”, lagstadgade gränser och andra åtgärder mot drograttfylleri och kommer därför att be den norska riksdagen (Stortinget) att införa ändringar i vägtrafiklagstiftningen. Under de senaste tio till tjugo åren är det allt fler i Norge som kör påverkade av narkotika och läkemedel. Enligt en undersökning utgör en av hundra bilförare en akut trafikfara på grund av berusning orsakad av narkotika och läkemedel.

[/Actnow.nu](http://Actnow.nu)

Unga ex-kriminella jobbar i polishuset

Efter lyckade projektet Gåsen, när Söderortspolisen i huvudstaden ifjol aktivt sökte upp cannabis-missbrukande ungdomar, kommer en uppföljning. Nu ska de gripna få tala direkt med ex-kriminella unga från föreningen Ung i X-CONS.

I september kommer ungdomar från Ung i X-CONS att sitta på polishuset i Västberga i Stockholm och tala direkt med de ungdomar som grips av polisen för narkotikabrott. Tidigare satsningar visar att alla unga gripna inte vill prata med polis, socialtjänst eller sjukvården.

Tanken är att medlemmar i föreningen Ung i X-CONS ska använda sina erfarenheter från tidigare kriminella missbrukshistoria för att knyta an till de ungdomar som grips. Detta för att locka dem till föreningens kurser och samtal för att försöka motivera till att bryta kriminalitet och missbruk. Deltagarna från X-CONS är utbildade kursledare.

Samarbete är det första i sitt slag i landet.

– Att vi sitter på polishuset underlättar för oss att få en direkt kontakt med ungdomarna, vi erbjuder dem samtal, kurser och att delta i vår gemenskap i våra lokaler på Söder. Eftersom alla ungdomar – även de mest svårmotiverade – erbjuds samtal direkt med oss efter polisförhören när vi dem direkt, säger Richard Karlsson, på Ung i X-CONS, till Drugnews.

Narkotikainsatsen ska pågå under en månad och stora resurser satsas. En stor del av polispersonalen i Söderort kommer vara delaktig, men också länskriminalpolisen och hundenheten. – Målet med Gåsen 2 är att ingripa mot narkotikabrottslighet och få bort ungdomar från missbruk med hjälp av bland annat socialtjänsten, Mumin och X-CONS, säger insatsens ledare Manne Jönsson, kriminalchef i Söderort, i ett uttalande.

Men efter projektets slut flyttar Ung i X-CONS ut från polishuset och återgår till att de samtal med ungdomar gripna för narkotikabrott via telefon.

– Men ett telefonsamtal kan ju aldrig väga upp ett personligt möte och det är främst mötet mellan ungdomarna och oss som ger framgång. Därför är jag glad att vi nu har fått denna unika möjlighet att få träffa dem direkt, säger Richard Karlsson.

/Drugnews.nu

Hon leder ny narkotikautredning

Från sidan 1

Den svenska restriktiva narkotikapolicyn ligger fast, enligt regeringen, men är beroende av andra länders synsätt och arbete med drogproblemen. Tendenser finns att luckra upp efterlevnaden av FN-konventionerna som utgör en grundval för de flesta länder.

– Det finns krafter som exempelvis vill legalisera cannabis, mildra synen på missbruk och smuggling, harm-reduction-begreppet är omstritt, utvecklingen i Mexiko oroar. Det är vägar som regeringen inte vill gå, säger Henrik Kjellberg, politisk sakkunnig hos folkhälsominister Maria Larsson, till Drugnews.

Vid FN-mötet om narkotika i Wien ifjol blev det tydligt att legaliseringsivrare fått gehör hos några länder för en mer uppgiven drogpolitik. Det blev en väckarklocka för svenska folkhälsoministern, som deltog i mötet, och som nu initierat utredningen.

Utredaren ska kartlägga och föreslå nya arbetsformer. Hur kontakter kan knytas, allianser bildas och hur svensk narkotikapolitik kan föras ut och försvara FN-konventionerna mer samordnat och effektivt inom EU och internationellt.

Utredningen ska senast redovisas 31 augusti 2011.

/Drugnews.nu

Åpnet landets første rusakuttmottak

– Rusakuttmottaket er en milepæl i ruspolitikken – og ikke minst er det en milepæl for de rusavhengige. Alle mennesker har rett til et verdig liv og til nødvendig helsehjelp. For å lykkes med dette må vi se helheten i ruspolitikken – ikke bare enkelttiltak. Forebygging, behandling og oppfølging må sees i en sammenhengende kjede, slik at vi kan gi best mulig hjelp til de som trenger det. Rusakuttmottaket er en viktig del av denne helheten, sa helse- og omsorgsminister Strøm-Erichsen under åpningen.

Rusakuttmottaket består av 12 sengeplasser og skal fungere som et akuttmedisinsk mottak. Her skal rusavhengige med omfattende og sammensatte behov tilbys akutt hjelp og behandling, enten de har problemer med narkotika eller alkohol. Mottaket skal sikre rusavhengige akuttbehandling på høyt nivå, og samtidig sørge for videre behandling etter oppholdet.

Både i Bergen og Drammen har de kommet langt i byggingen av rusakuttmottak, og det skal også etableres ett til i Oslo rettet mot yngre brukere.

www.regjeringen.no

Våra europeiska samhälle har experimenterat med och utvärderat både tolerans och intolerans gentemot illegalt droganvändande och drogmissbruk. Det är våra reflektioner kring detta som styr oss mot icke-användning. Detta med hänsyn till våra kommuners väl.



ECAD is Europe's leading organization promoting a drug free Europe and representing millions of European citizens. ECAD member cities work to develop initiatives against drug abuse supporting the United Nations Conventions.
Has your city joined ECAD?

ECAD Head Office
European Cities Against Drugs
ECAD, Stadshuset
105 35 Stockholm, Sweden
Tel. +46 850829363 Fax +46 850829466
E-mail: ecad@ecad.net www.ecad.net

ECAD Regional Office in Russia
www.ecad.ru
zazulin@ecad.ru
+7 812 328 96 65

ECAD Regional Office in Latvia
Tel. +371 6510591
www.ecad.riga.lv andrejs.vilks@rcc.lv

ECAD Regional Office in Bulgaria
www.ecad.hit.bg/home.html
doctor_ivo@abv.bg
+359 5 684 1391

ECAD Regional Office in Turkey
www.ibb.gov.tr/ecad ecad@ibb.gov.tr